

WEEKBLAD VAN HET NEDERLANDS SYNDICALISTISCH VAKVERBOND
AANGESLOTEN BIJ DE INTERNATIONALE ARBEIDERS-ASSOCIATIE

DE

SYNDICALIST

DE TOESTAND IN FRANKRIJK

OP VOOR EEN ANTI-IMPERIALISTISCHE VREDE IN EEN SOCIALISTISCH EN

Niet alleen in Duitsland, maar ook in Frankrijk leidt de oorlog tot een economische en politieke catastrofe, waarvan de grote massa het slachtoffer is.

Op 14 November reeds stelde de reactionnaire Temps de vraag, of Frankrijk om Duitsland te boycotten, zichzelf moest boycotten. En in Le Journal heeft de vroegere minister Rollin gewezen op de inzinking van het economische leven in Frankrijk als gevolg van de oorlogsmaatregelen.

Voor de eerste drie maanden van de oorlog heeft het parlement een buitengewoon crediet van 69 miljard frank toegestaan (200 a 300 gulden per gezin). De posttarieven zijn verhoogd, de rookartikelen, welke uitsluitend door de staat worden verkocht, zijn 30 pct. duurder geworden. Arbeiders tussen 20 en 49 jaar, die niet gemobiliseerd zijn, moeten een extra belasting van 15 pct. van hun loon betalen, omdat zij volgens hun leeftijd gemobiliseerd zouden kunnen worden. Voor alle andere arbeiders bedraagt deze belasting 5 pct. Van hetgeen met overwerk verdiend wordt — vele arbeiders werken tegenwoordig zestig uur per week — moet 40 pct. aan de staat worden afgedragen. Al deze belastingen worden door de werkgevers van het loon ingehouden.

De na de staking in 1936 ingevoerde arbeidersverteenwoordigers in de bedrijven worden voortaan niet meer door de arbeiders gekozen, doch door de gesalarieerde bestuurders der CGT. aangewezen, terwijl in de oorlogsbedrijven deze aanwijzing nog de goedkeuring der regering behoeft.

Volgens betrouwbare buitenlandse correspondenten moet de illegale propaganda tegen de oorlog en tegen het huidige regime zeer sterk zijn. De vervolging door de militaire rechtbanken, die geheel en al de burgerlijke rechtbanken vervangen hebben, is zeer scherp. In September werd wegens anti-oorlogspropaganda zes maanden gevangenisstraf opgelegd; thans is het in vele gevallen al twee jaar. Op 20 November is een decreet uitgevaardigd, dat de autoriteiten het recht geeft, „ongewenste elementen” langs zuiver administratieve weg, zonder vorm van proces, in speciale concentratiekampen of arbeiderscompagnies onder te brengen.

Het regime in de concentratiekampen is bijzonder hard en onmenselijk tegenover „vijandelijke buitenlanders”. In Bulletin no. 4 van het „Internationale Arbeidsfront tegen de Oorlog” — marxisten die ongeveer op het standpunt staan van de spaanse POUM. — wordt medegedeeld, dat in het concentratiekamp „Bois de Colombes” bij Parijs duitse nazis en duitse anti-fascisten bij elkander worden opgesloten. Een wel zeer merkwaardige methode voor een regering, die anti-fascistisch beweert te zijn! Wels, de onlangs overleden vroegere voorzitter der oude duitse sociaal-democratie, is in een frans concentratiekamp overleden! De beruchte fascistische organisatoren van de aanslag op de Place d' Etoile in 1937 en de Cagoullards zijn tot dusverre nog niet vervolgd en waarschijnlijk zullen zij nooit voor de rechtbank komen. Het liberale engelse blad New Statesman and Nation schreef op 25 November j.l. zeer terecht:

In Frankrijk schijnt de generale staf thans de burgerlijke regering volledig vervangen te hebben. Frankrijk verliest zich in een dikke reactionnaire nevel, die ieder spoor van onafhankelijk en vooruitstrevend denken te niet doet.

Zo schrijft zelfs een engels blad! De Réveil Anarchiste van kam. Bertoni te Genève bericht, dat de franse overheid thans ook de gehele anti-fascistische pers in de italiaanse taal verboden heeft. Het enige italiaanse blad, dat in Frankrijk nog mag verschijnen, is het officiële fascistische blad Le Nuova Italia.

De decreten tegen de communisten worden door de franse regering aangegrepen om ook tegen niet-bolsjewistische en zelfs tegen uitgesproken anti-bolsjewistische organisaties op te treden, zoals tegen de franse anarcho-syndicalisten en hun internationaal anti-fascistische solidariteitscomité. Ook de onafhankelijke socialistische arbeiders- en boerenpartij van Pivert is ontbonden, ofschoon ze allesbehalve stalinistisch is. Ook hieruit blijkt, welk een slag aan de west-europese arbeidersbeweging werd toegebracht door het verbond van Stalin met Hitler en het nationaal-socialisme.

Ook tegen het „Verbindingscentrum tegen de Oorlog” is opgetreden. Alle ondertekenaars worden vervolgd. Kam. Lecoin zit nog steeds in de gevangenis.

Terecht wordt er in het Bulletin van het „Internationale Arbeidsfront tegen de Oorlog” op gewezen, dat de positie van de revolutionairen in Frankrijk

FEDERALISTISCH ARBEIDERS-EUROPA

heel veel moeilijker is geworden door Stalins verraad aan de belangen van de arbeidersklasse. Zijn verbond met Hitler betekent allerminst neutraliteit, doch een tolerante houding tegenover het duitse imperialisme en de openlijke erkenning van het afschuwelijke nazi-regime met geen ander doel dan nieuwe expansiemogelijkheden voor het russische imperialisme onder de vlag van het bolsjewisme. Tegelijkertijd evenwel plaatst de Comintern zich theoretisch op het standpunt van het „Internationalisme” en verklaart zij zich „tegen ieder imperialisme”. In Frankrijk en de andere westelijke mogendheden is zij dientengevolge defaitistisch, maar... ten dienste van Hitler en Stalin. Met enig sociaal-revolutionair doel of met de belangen van het revolutionaire proletariaat heeft dit standpunt natuurlijk niets uit te staan. Des te meer echter met de belangen van het edele vriendenpaar Hitler-Stalin. Met dit soort defaitisme kan geen revolutionaire beweging solidair zijn. Evenmin als trouwens met alle andere richtingen, die zich — zoals vele pacifisten doen — uitspreken voor de val van Hitler, maar van de doeleinden van de klassenstrijd niets willen weten.

Dat de franse stalinisten openlijk partij kiezen voor Hitler, verbaast niemand. Zij scharen zich zelfs achter de „vredes”-voorstellen van Hitler.

In de socialistische partij zijn de meningen verdeeld. De aanhangers van Blum en Grumbach komen op voor de oorlog tot de volledige overwinning op Duitsland zal zijn bevochten. De aanhangers van Faure en Spinassess zijn van oordeel, dat „verstandige en eervolle vredesvoorstellen” niet afgewezen moeten worden. Dat Spinassess een plaats in de regering is aangeboden wordt beschouwd als een bewijs, dat ook in het kamp der heersers over deze kwestie verschil van mening bestaat.

Een merkwaardige resolutie werd aangenomen door de Liga voor de Rechten van de Mens. Daarin

wordt de hoop uitgesproken, „dat de dictators verstandig zullen worden” en dat op die grondslag onderhandelingen kunnen worden geopend. Een dergelijke hoop op de overwinning van het zogenaamde „gezonde verstand” (klaarblijkelijk van de nazis en de westerse kapitalisten!) bezielt ook het bij de CGT. aangesloten syndicaat van onderwijzers. Het „Comité van Waakzaamheid van Anti-fascistische Intellectuelen” verlangde vlak voor het uitbreken van de oorlog de uitlevering van Dantzig aan Hitler, zoals ook de schrijver Giono voor bepaalde gebiedsafstand opkwam om de vrede te redden. Hij nam het Stalin niet kwalijk, dat deze het met Hitler eens was geworden.

De revolutionaire vakverenigingsman Chambelland (van de richting van La Révolution Proletarienne, een revolutionaire fractie in de CGT.), zei, na kritiek te hebben uitgeoefend op „Rusland, dat aan de helledans van de kapitalistische mogendheden en de dictaturen deelneemt”, het volgende:

Deze dans moest noodzakelijk uitlopen op oorlog. Wij blijven ons tegen de oorlog zetten, zonder ons echter over te geven aan de hoop, dat hij op dit ogenblik door een massale beweging zal worden verhinderd. Mogen wij ons in dit opzicht vergissen! Maar ondanks alles zullen wij onze taak weten te vervullen, zowel in tijd van oorlog als van vrede.

Waarom bestaat deze taak? Er is in de laatste tijd herhaaldelijk en terecht op gewezen, dat de massa's in Duitsland de oorlog haten, dat zij slechts gedwongen naar het front gaan, met uitzondering van het kleine deel der jongere generatie, dat door het nazisme werkelijk met succes vergiftigd is en van de bevoorrechte klassen. Maar wanneer men de verhoudingen in het westen en de stemming der bevolking in Frankrijk nauwkeurig bestudeert, dan springt het in het oog, dat ook hier het volk de oorlog niet wil. In geen enkel land heerst op het ogenblik ook maar een spoor van de massale

chauvinistische verblinding, die in de oorlog van 1914, althans in de eerste maanden, zo kenmerkend was. De werkende massa's verafschuwden de oorlog, maar zij zijn vertwijfeld en voelen zich machteloos, met name in de dictatuurstaten. Maar dit betekent tegelijkertijd, dat zij intuïtief de zakelijke ondergrond der catastrofe aanvoelen en er reeds over nadenken. Zij weten, dat uit de tegenstellingen en uit de onhoudbaarheid van het kapitalistische stelsel de dictatuur is voortgekomen en daarmee de oorlog, zodat er binnen het raam van het kapitalisme geen uitweg is. Zonder twijfel, op het ogenblik voelen de massa's zich niet bij machte, het kapitalistische stelsel te overwinnen, maar de revolutionairen vinden voor een principiële propaganda thans reeds meer aanknopingspunten dan in 1914. In de plaats van een verblind nationalisme is afschuw voor de oorlog getreden en vijandschap tegenover de dictatuur. Natuurlijk kan verzet tegen oorlog en kapitalisme geen pacifistische onderwerping zijn aan Hitler-Stalin, noch louter een gelijk-schakeling met de kapitalistische oorlogsdoelinden van de democratische mogendheden.

De strijd gaat om het socialisme! Nadat de oorlog een feit is geworden, moet de volle nadruk worden gelegd op het internationalisme der arbeidersbeweging, dat verdedigd, verdiept en uitgebreid moet worden. De gelegenheid daartoe zal komen, vooral wanneer tengevolge van de oorlog de duitse arbeiders zullen beginnen, hun verontwaardiging over het nazi-regime min of meer openlijk te doen blijken. Dan zal het de taak zijn van de west-europese en vooral van de franse arbeiders, te voorkomen, dat hun bourgeoisie het duitse volk overweldigt. Op de duitse en west-europese arbeiders rust dan de grote taak om gemeenschappelijk te strijden voor een anti-imperialistische vrede. Dat wil zeggen: voor een vrede, gedragen door een socialistisch en federalistisch Arbeiders-Europa. Op dit doel moeten thans al onze krachten worden gericht.

(Enigszins ingekort uit Persdienst IAA.)

DRIJFKRACHT (II)

Als wij ons verplaatsen in het liberale tijdperk, dan liet het individu zich heel wat meer gelden dan thans. De machine had nog niet zo haar intrede gedaan en het handwerk leende zich meer tot individuele overeenkomsten. De eis van de werkgever was: „Hoeveel arbeid voor zoveel loon?”. De eis van de werknemer was: „Hoeveel loon voor zoveel arbeid?”.

Een boerenarbeider nam aan een sloot te graven voor zoveel als hij bedingen kon. Werd hem niet genoeg geboden, dan ging hij het bij een ander proberen. De boer onderhandelde dan weer met een andere arbeider, kreeg het klaar voor het geld wat hij geboden had, omdat deze volgende arbeider het werk lichter aanzag, minder verdiende eiste of er een trucje op wist. Ook gebeurde het, dat de hoer de tweede meer geld bood dan de eerste, al naar gelang hij belang bij zijn werk had. Er was een zekere mate van vrijheid, over en weer, die niet te miskennen is. Wel hebben later opkomende luiakken, die op de arbeiders wilden teren, met deze vrijheid de spot gedreven, maar dat zat hem alleen in hun parasitair bestaan. Vrijheid is altijd het hoogste goed, hoe weinig het je ook gegund wordt.

Bij deze liberale verhouding had geen verzwakking van het individu plaats en de drijfkracht zat van binnen. Op de steenfabrieken, die hier veel waren, moest je een stevige boy voor de lange-kar hebben. Zo iemand kon ook altijd een goed loon bedingen. Lange jaren hebben we de landgenoten van prins Bernhard hier gehad, die zich in dat werk gespecialiseerd hadden. Maar toen het langzamerhand op de Groningers overging, bleef toch de verhouding gelijk. De machine bracht enige verandering. In de haven kwamen nog enkel zeilschepen, die door kleine groepjes, per stuk, voor laden en lossen werden aangenomen en waar geen derde persoon tussen kwam om er wat af te stropen. De meest passende individuen zochten mekaar en de drijfkracht zat van binnen.

Toen de stoomvaart kwam, had er enige wijziging plaats. De scheepsmakelaars of cargadoors gingen met buitenlandse reders onderhandelen en stelden vaste prijzen voor laden en lossen. Een zekere groep arbeiders, die toen in de haven de boventoon voerde, bleef nog een grote mate van macht behouden, wat de patroons niet eens be-

gripen. De overeenkomst met buitenlandse rederijen luidde: „de arbeiders krijgen zoveel per stander en geven 7½ cent per st. af voor de baas.”

Toen op een keer een boot met hout uit Amerika op stroom moest lossen (waar geen accoord van was) en de arbeiders meer loon vroegen, kwam het tot een conflict. De baas kwam van het betrokken kantoor en zei — net als nu gebeurd is —: „Jullie diensten zijn niet meer nodig.”

Maar een gewiekste bootwerker pakte de baas bij de arm en zei: „Ga eens even mee naar 't kantoor.” Daar gekomen zei hij tegen de heren: „Kunnen jullie niet lezen? De baas wil ons ontslaan, maar wij hebben hem ontslagen. Wij zijn de contractanten met de reders en de baas is bij ons in dienst.” Toen ging de heren een licht op en het volgende jaar hadden ze de zaak even anders ingepikt. We behielden echter een grote mate van vrijheid en de drijfkracht zat van binnen. Wij moesten de heren meer drijven dan zij ons. Als ze bezig waren met een schipper, om vijf centen af te pingelen, lieten ze ons ijskoud een halve nacht, met een bezweet lichaam, op de kolen liggen of een halve dag tippen voor niets. Wij hadden een zekere mate van vrijheid en we zaten ze achter de broek, omdat we geen garantieloon hadden. En om die pingelmacht te behouden hebben ze, met een linke streek, in 1917 een garantieloon ingevoerd gekregen en dat is het begin geweest, dat ze de drijfkracht van binnen-uit gingen vermoorden. En dat kaartensysteem zal hun wel van buiten opgedrongen zijn, maar ze bereikten er niets mee. Als al die nieuwe bootwerkers, geperst in de moderne bond, een halfjaar bootwerker zijn, dan is de angst verdwenen. Laat ze eens komen, na een half jaar, met prestatie-statistieken... ze durven het niet! De belangen van de heren lopen veel te veel uiteen. En karakter? Bah!

Ik heb ze jaren en jaren gade geslagen, ik heb zelf ondervonden hoe door de ambtenaren met een grote mond, de ene firma tegenover de andere bevoorrecht wordt. Ik ben er dan ook met walging uitgelopen. Zij zijn godsdienstig, zij zijn sociaal-democraat, ze zijn alles, als er maar geld te verdienen is.

En toch moet ik hier weer een eigenaardige opmerking maken. Er heerst een standen- of klassenbegrip, zo goed bij arbeiders als bij patroons. Als ik tegen mijn patroon zeide: „We worden met open ogen tegengewerkt en bedrogen”, dan gaven ze er geen antwoord op. Dat mag geen arbeider

zeggen. Die „stand”, die „burgerklasse” laat geen critiek van arbeiderszijde toe, al gaat zo'n lid er ook bij te gronde.

Bij de arbeiders neem je hetzelfde verschijnsel waar. Jaren en jaren is hun de klassenstrijd, zonder meer, voorgepreekt — de klasse is hun heilig — maar het is slechts een dor begrip. Niemand mag aan zo'n begrip tornen en wat ziet ge bij een staking? Een wilde, domme, hebzuchtige massa. De een springt op de ander zijn plek en leden van een en dezelfde organisatie laten hun kameraden in de steek.

Zó is de werkelijkheid en de technische vooruitgang, zeg ik, heeft een hele wending gebracht en de geraffineerdheid van patroonszijde in de hand gewerkt. 'n Dertigtal jaren geleden heb ik er reeds geregeld op gewezen, dat de arbeiders niet hun deel kregen van de technische vooruitgang en zo tot grote slavernij moesten komen.

Amerika, dat technisch vooruit was, heeft dan ook menig proefje gegeven om de arbeider machinaal op te draaien. Het Taylorsysteem b.v., wat in het fabriekswezen mogelijk was. Van ieder arbeider werd een prestatierapport gemaakt en bleef hij beneden het minimum, dan lag hij er met een halve dag uit. Zulk een spanning kan ook maar tot een zekere hoogte opgevoerd worden, want als de spanning te sterk wordt, breekt de veer. In die geest nu is ook het kaartensysteem bedacht. De machinale toestand brengt het mee, maar ook de geestelijke verhoudingen. Het individu moet kapot en het is Multatuli weer die het zo goed voorzien heeft: Leer ze onderdanigheid, heer schoolmeester. Leer ze dat! Maar wat hebben we nu voor heersers? Lui met psychologische kennis en verstand? De domsten kruipen naar boven! Heden zijn ze bruut en als de oorlog, die revolutie en wanhoop brengt, morgen eindigt en de soldaten draaien de wapens om, dan ziet ge dezelfde personen om genade smeken. De geschiedenis leert het ons.

R. T.

De brochure

HET PACT STALIN—HITLER

is verschenen.

1 ex. 3 cent; 25 ex. 65 cent; 50 ex. f 1.25; 100 ex. f 2.25.

Bestellen bij: Otto Vonk, Joos de Moorstraat 17, Amsterdam West, Postrekening 119574.

JO DE HAAS VOOR DE RECHTBANK

Een onzer leden zondt ons het volgende verslag. Op Vrijdag 19 Januari kwam Jo de Haas, verdacht van opruiing en majesteitschennis, voor de arrondissementrechtbank te Assen voor. De dagvaarding luidde o.a., dat hij op 28 October te Emmer-Compascuum mondeling en opzettelijk tot dienstweigering heeft opgewekt, door o.a. te zeggen: „Het mensdom kan kiezen tussen dienst- doen of dienstweigeren.“ „Men moet offers brengen, niets is gemakkelijker dan dienstweigeren. Men moet kiezen, dienen of niet dienen.“

CRITISCHE NOTITIES KUNST VAN HEDEN

De tentoonstelling van hedendaagse kunst in het rijksmuseum te Amsterdam heeft een gevoel van teleurstelling bij mij achtergelaten. Zeker, er viel veel te genieten en ik ben stellig van plan de tentoonstelling nog minstens één maal te bezoeken.

De kwaliteit en de artistieke waarde van het ingezonden werk zijn een blijde verrassing. Immers, nimmer was men in de gelegenheid om een zo volledig overzicht te krijgen van de prestaties van de belangrijkste beeldende kunstenaars in Nederland. En waarachtig, deze prestaties zijn lang niet slecht! Wat was het dan, dat mij niet bevredigde en mij enigszins onvoldaan huiswaarts deed keren? Misschien was het wel het ontbreken van door de idealen van vrijheid en socialisme geïnspireerd werk! Zijn er geen socialistische kunstenaars meer in Nederland? ALS ze er zijn, is hun aantal verdraaid gering. Op de tentoonstelling „Kunst van Heden“ speurde ik gretig naar hun uitingen. Helaas vergeefs! Er IS geen socialisme meer in Nederland, laten we eerlijk zijn. Is ze er ooit geweest? Jazeker!

Mij heugt de tijd nog, dat er socialistische dichters waren, revolutionaire dichters zelfs. Al school er veel kaf onder dit koren, de bewijzen zijn te leveren, dat toen de socialistische kunst inderdaad leefde. Of van de schilderkunst hetzelfde gezegd kan worden weet ik niet. Ik neem aan van wel, want een tijdperk van de kunst uit zich niet slechts op één gebied, maar op alle gebieden. Het aan de macht komen van Hitler heeft het internationale socialisme een geduchte knauw gegeven. Het vertrouwen en het geloof in het socialisme gingen gedeeltelijk verloren, niemand kan dit ontkennen. De aanhang en de invloed van de gehele vooruitstrevende beweging ondervonden een belangrijke terugslag. Het socialisme werd teruggedrongen en moest steeds meer terrein afstaan aan het oprindende wereld-fascisme. Dit werd nog in de hand gewerkt door het feit, dat sociaal-democraten en stalinisten hun beginselen verloorochenden en daardoor het vertrouwen in het socialisme nog meer afbreuk deden.

Het uitbarsten van de strijd in Spanje was een in meer dan één opzicht belangrijke gebeurtenis: er werd een dam opgeworpen tegen de fascistische springvloed, de arbeiders-klasse deed — op de grondslag van socialisme en sociale revolutie — een greep naar de macht, het socialistische ideaal kreeg nieuwe gloed, het geloof keerde weer, vele harten gingen opnieuw open, nieuwe hoop werd geboren. En zie: de spaanse revolutie deed nieuwe kunstvormen ontstaan, inspireerde schilders en dichters tot opmerkelijk origineel, begeesterend werk.

De revolutie werd verraden, de vlam schrompde ineen. Hoop en vertrouwen moesten plaats maken voor nieuwe teleurstelling. . . . Eigenlijk was er geen enkele reden om aan te nemen, dat de socialistische kunst op deze tentoon- stelling „Kunst van Heden“ vertegenwoordigd zou zijn, zij is immers de winterslaap ingegaan? Nog niet zo lang geleden verzocht een bevriende uitgeverij mij een bundel revolutionaire gedichten en novellen te willen verzamelen. Toen nog aanvaardde ik in principe de opdracht, jammer genoeg is het bij een schoon plan ge- bleven.

Maar nu, waar zou ik nu de revolutionaire schrijvers en dichters moeten zoeken? Zijn zij er nog? Slapen zij? Of zijn zij meegezogen in de rollen van de reactionaire en fascistische „cultuur“?

Hoe het ook zij, vast staat, dat de socialistische kunst her- leven zal. De wereld gaat grote gebeurtenissen tegemoet, de socialistische idealen krijgen weldra nieuwe inhoud. Er zal een tijd komen, waarin grote kansen voor het socialisme zijn weggelegd, vooral als de socialistische gered en bereid zijn voor het volbrengen van de dan op hen rustende taak. Nieuwe tactiek, nieuwe methoden, geduchte zelfcritiek moeten aanvaard worden door grote groepen van vooruitstre- venden, van revolutionairen, wil de socialistische beweging klaar zijn voor de haar wachtende strijd.

Geloof in eigen kunnen, geloof in de socialistische idealen zijn daartoe eerste voorwaarden.

Mét het groeien van dit geloof zal de socialistische kunst herleven, hoe dan ook.

Voorlopig houdt zij zich angstvallig verscholen. Een merk- waardig teken des tijds! J. R.

Verder, dat hij gezegd heeft: „Met de laatste treinen wijken, als het gevaar dichtbij komt, koningen enz. uit het land. Denk aan de koning van Albanië, de keizer van Abessinië, Polen, enz. Men neemt dan wel voldoende geld mee, om later in andere landen goed te leven.“ „Wat denkt u, dat hier zou gebeuren?“, „Zou ook hier de laatste trein of vlieg- tuig niet voor de koning zijn?“

Verdediger was mr. Verdoorn.

Getuige een marechaussee uit Emmer-Compas- cuum.

Wij tekenden van de terechtzitting op:

Vraag van de president aan getuige:

Was de strekking van wat verdachte zei aldus: „Het friddele om in alle landen oorlog te voorkomen, is in alle landen dienst te weigeren?“ Heeft hij gezegd:

„Ik hoop een brochure te schrijven en hierin aan te tonen dat dienstweigering nodig is“, of hoopte hij door zijn rede aangetoond te hebben, dat dienst- weigering nodig was?

Getuige zeide, dat De Haas ook in zijn rede hoopte aangetoond te hebben, dat dienstweigering nodig was.

President: Maakte hij de indruk de mensen op te zetten tot dienstweigeren?

Getuige: Dit was de strekking wel.

Een rechter: Was de houding van verdachte op- ruiend of zo, dat hij een getuigenis aflegde?

Getuige: Ik heb verdachte op die vergadering voor het eerst gezien. Ik kreeg wel de indruk, dat hij overtuigd anti-militarist was.

Verdediger: Droeg de rede een opruiend of een rustig karakter?

Getuige: Verdachte sprak rustig en kalm. Wel smalend en scherp.

Verdediger: De beledigende woorden, werden die smalend of afkeurend gesproken?

Getuige: Smalend.

Jo de Haas: Ik voel mij gehandicapt door deze ge- tuige. Hij zag mij voor het eerst. De opperwacht- meester, die ook aanwezig was, kent mij als spre- ker in Emmer-Compascuum al 10 jaar. Zijn getui- genis over de geest van het gesprokene zou meer waarde hebben.

President: De opperwachtmeester is ziek en kon hier niet komen. De zaak kan uitgesteld worden.

Een rechter: De hier aanwezige getuige heeft gun- stig over u geoordeeld. Hij zegt, dat u een idealist bent.

Jo de Haas zegt, dat hij in de bedoelde vergadering

GEEN UITHONGERING VAN, MAAR SOLIDARITEIT MET HET DUITSE VOLK

Een dezer dagen werd in het engelse Lagerhuis een overzicht gegeven van de stand van de econo- mische oorlog. Dit dit overzicht bleek, dat in één week tijd drieduizend ton voor Duitsland bestemde goederen waren aangehouden door de daarvoor bestemde controlecommissie en dat er in feite geen enkel lek was bij de controle, zodat Duitsland ondanks betere organisatie en meer hulbronnen thans reeds was aangeland in de staat, die het in de vorige oorlog na twee jaren had bereikt. De duitse industrie beschikt niet over voldoende voor- raden, Berlijn had geen steenkolen en het goede- renvervoer was ontwricht.

Of dit bericht juist is, weten wij niet, daar van weerszijden leugenachtige berichten de wereld worden ingeslingerd, maar wel weten we, dat in een land, waar kanonnen vóór boter gaan, armoe wordt geleden. De blokkade-politiek, door de En- gelsen in het leven geroepen, is een wel zeer wrede wapen in deze moderne oorlog. De bedoeling er- van is Duitslands handel en industrie lam te leg- gen en het als concurrent op de wereldmarkt uit te schakelen. Of het op deze manier verstoken blijft van grondstoffen en producten, die nodig zijn voor kleding en voeding van de burgerij, hindert niet, als Duitsland maar murw gemaakt wordt. Na de vrede van Versailles heeft men het duitse volk eveneens gewurgd en uitgehongerd. Reusachtige bedragen moest het als schatting opbrengen aan de overwinnaars. Toen was het economisch lam- geslagen. Ondanks het feit, dat het zich niet be-

2½ uur gesproken heeft. Hij gaf een analyse van de internationale politiek en sprak over de dienst- weigering als middel om de oorlog te keren. Hij heeft dit gedaan in vergelijking met andere pogin- gen om de oorlog te keren: Volkenbond, actie po- litieke partijen, vakbonden, enz. Hij constateerde, dat het feit van de uitgebroken oorlog bewees, dat deze methoden mislukt zijn, en heeft de dienstwei- gering toen gesteld als de methode, waarin hij en de anti-militaristen geloofden.

President: Maar u heeft toch gezegd, dat dienst- weigering in deze tijd nodig was en niets gemakke- lijker was dan dienstweigeren?

Jo de Haas: Bedoelde zinnen hebben een verband gehad in het betoog, hetwelk ik schetste. Het stel- len van zijn overtuiging dat iets het juiste is, is nog iets anders dan het propagieren van iets. Ik heb in de rede balans opgemaakt. Wij hebben dus voor onze methode gelijk gehad, maar ik heb niet aan- gespoord tot dienstweigering.

Vraag: Heeft u rede niet die strekking gehad?

Jo de Haas: Neen. Ik heb mijn methode in het mid- delpunt van de belangstelling geplaatst. Dit is toch wat anders dan aansporen tot dienstweigeren? Het was bovendien een vergadering van geestverwan- ten die, als ze de gave van het woord hadden, precies zouden spreken als ik.

President: Toen u zeide: „Hoe zou dat hier gaan, waar zou onze koningin blijven“, wou u toen be- ledigen?

Jo de Haas: Neen. Ik heb in afkeurende zinnen gesproken over figuren, die de leiding van de vol- keren hadden. De mensen bij massa's in het vuur werpen, en zodra hun huid gevaar loopt, het zinkende schip verlaten.

Verdediger: Waren uw woorden speciaal voor de koningin bedoeld?

Jo de Haas: Neen, ik zou ook anderen hebben kunnen noemen.

President: Bent u er op gesteld, dat de opperwacht- meester gehoord wordt?

Verdediger: Indien de rechtbank de overtuiging heeft, dat verdachte uit idealisme heeft gesproken, en niet de mensen trachtte op te ruien, dan acht ik het horen van de opperwachtmeester niet nodig.

De rechtbank besluit hierop de zaak voor onbe- paalde tijd te verlagen, opdat de opperwachtmees- ter gehoord kan worden.

En Jo de Haas wordt weer naar het Huis van Be- waring geleid.

de mensen niet uit de wachtkamers der stations waren te slaan. Enkele dagen geleden konden wij lezen, dat in Berlijn de kólenauto's weer druk re- den en er dag en nacht werd gewerkt om de be- volking van brandstof te voorzien.

Een uitgehongerd en verkleumd volk is gevaarlijk en zo men niet het een en ander doet om in de nood te voorzien, kan het in verzet komen. Dit zul- len de duitse autoriteiten ook hebben bedacht.

Aan de andere kant zouden de geallieerden niets liever zien dan dat Hitler door een revolutie in eigen land de handen zo vol zou krijgen, dat hij al zijn aandacht hieraan moest besteden en zij hem de genadeslag konden toebrengen. Lukt het de En- gelsen de blokkade-politiek intensief door te voe- ren, dan is het niet onwaarschijnlijk, dat dit lukt, ten koste van onnoemelijke ontbering en ellende der duitse arbeiders.

De IAA. propageerde destijds ook boycot van duit- se goederen en embargo op transporten naar Duits- land. Bij de boycot waren dan voornamelijk le- vensmiddelen betrokken, zodat deze in Duitsland zouden kunnen blijven, terwijl ze van het embargo uitgesloten waren, wat tengevolge had, dat levens- middelen toegevoerd konden worden. Op deze wijze zou het duitse volk kunnen zien, dat men het goed gezind was en het zou leren zien, waar zijn werkelijke onderdrukkers zitten.

Een blokkade, toegepast door imperialistische sta- ten is onmenselijk en wreed, wijl zij slechts de be- langden der overheersers op het oog heeft. Het plan, door de IAA. aangegeven, is daarentegen op het welzijn der volken gebaseerd. Het is evenwel zo- veel te moeilijker, omdat het niet overeenkomt met de belangen dezer heersende machten en een ar- beidersklasse, die deze dingen zou willen uitvoeren, direct het nationale kapitalisme met zijn aanhang tegenover zich zou vinden.

Omdat het echter menselijk en doeltreffend is en omdat het kan dienen om de solidariteit tussen de arbeiders internationaal te versterken, zullen wij deze denkbeelden onder de mensen propageren en ons stellen tegenover het huichelachtig gedoe van het engelse imperialismes. Man en vrouw kan hier aan meewerken. EEN VROUW.

ONS TIENDE CONGRES

6 EN 7 APRIL 1940

CANDIDAATSTELLING

Kam. P. Wiegman blijft tweede secretaris, doch is niet bereid de functie van eerste secretaris te aan- vaarden. Rekening houdende met dit feit en met de inmiddels van Metaal Amsterdam ontvangen candidaatstelling, luidt de candidatenlijst thans:

13. Bespreking van de kandidaten voor bestuurs- functies.

Candidaat zijn gesteld:

Voorzitter (vacature Lambo):

M. Boellaard te Amsterdam door Metaal Am- sterdam, Bouwvak Haarlem, Metaal Haarlem en Transport Haarlem.

Joh. Nieuwenhuyze te Amsterdam door Bouw- vak Amsterdam.

Secretaris (vacature De Jong):

Geen candidaat gesteld.

Commissaris (vacature Diederik):

Joh. Nieuwenhuyze te Amsterdam door Bouw- vak Haarlem, Metaal Haarlem en Transport Haarlem.

B. Schuur te Amsterdam door Metaal Amster- dam.

Commissaris (vacature Hamelink):

G. ten Vaanholt te Hengelo (O.) door Bouw- vak Haarlem, Metaal Haarlem en Transport Haarlem.

G. van der Wal Jr. te Den Haag door Metaal Amsterdam.

Commissaris (vacature Madlener):

G. van der Wal Jr. te Den Haag door Bouwvak Haarlem, Metaal Haarlem en Transport Haar- lem.

WACHTER WAT IS ER VAN DE NACHT?

NIEUWE STROMINGEN

Om tot haar wezenlijke doel, n.l. een socialistische maatschappij, te kunnen geraken, zal een socialis- tische beweging ongetwijfeld gebaseerd moeten zijn op juiste socialistische grondslagen, die zowel zelfkundig als praktisch voor verwezenlijking vat- baar zijn. Maar dit alleen is nog niet genoeg. Zij zal er tevens in moeten slagen, haar beginselen in brede kringen ingang te doen vinden en een ge- organiseerde beweging te scheppen, groot en sterk genoeg om de georganiseerde macht te weerstaan van degenen, die zich uit kortzichtigheid of groeps- belang tegen het socialisme zullen verzetten. En bovendien moet zij in een groot aantal aanhangers een zo sterke socialistische overtuiging weten te wekken, dat zij bereid zijn voor het socialisme te lijden en te strijden.

Aan al deze eisen heeft geen enkele socialistische beweging in Nederland tot dusverre voldaan, zo min als bij voorbeeld in Duitsland. Aan dit feit moet het worden toegeschreven, dat de socialis- tische beweging in dit laatste land op de critieke momenten geen stand heeft kunnen houden, en het onderspit heeft moeten delven tegenover het nationaal-„socialisme“. Aan dit feit ook moet het worden toegeschreven, dat in Nederland van een socialistische arbeiders-, laat staan volksbeweging, niet gesproken kan worden.

De sociaal-democratie en de moderne vakbewe- ging hebben er zonder twijfel steeds naar gestreefd, de grote massa onder haar vleugels te krijgen. Maar om dit te bereiken hebben zij op alle zwak- heden dier massa gespeculeerd, haar vooroordelen en bekrompenheden ontzien, de Strebers door het bieden van een aanlokkelijke carrière tot zich ge- trokken en van stonde af aan, de socialistische be- ginselen voortdurend verder verzaakt om ten slotte in ieder opzicht terecht te komen in het kamp van

de niet- en anti-socialistische tegenstanders, die op hun beurt hen tot zich lokken met voordelen van eer, macht en bezit. Op die wijze is in de so- ciaal-democratie de ontaarding dermate doorge- vreten, dat zij als beweging voor het socialisme zelfs niet meer in aanmerking komt, ja eigenlijk nog slechts als een anti-socialistische beweging is te beschouwen.

Tengevolge vooral van de confessionele verdeeld- heid van ons volk is de sociaal-democratie er in Nederland niet in geslaagd een zo grote massa achter zich te krijgen als bij voorbeeld in Zweden of in België. Maar wel toch is het haar gelukt, een belangrijk deel van ons volk tot zich te trekken en kwa getal zou zij een grote macht ten dienste van het socialisme kunnen vormen, wanneer zij nog maar socialistisch was.

Van de vrijheidslievende socialistische beweging, van de anarchisten, de syndicalisten en de revo- lutionaire anti-militaristen, kan men in het alge- meen niet zeggen, dat zij hun beginselen hebben verloorochend en het feit doet zich dan ook voor, dat de juistheid van hun opvattingen dagelijks door de werkelijkheid wordt bevestigd. Maar deze be- weging is er weer niet in geslaagd, de massa van haar ideeën te doordringen, noch een flinke ge- organiseerde beweging te vormen, die zich als een wezenlijke, invloedrijke macht kan doen gelden. Tegenover de sociaal-democratie kan zij zich er terecht op beroemen, het recht aan haar zijde te hebben. Maar wat baat dit? Zij heeft dit waarschijn- lijk al te veel en in ieder geval al te lang gedaan. De tijd van de polemiek is voorbij. De sociaal- democratie heeft in dit land de aanhang gewonnen, de libertairen hebben hun aanhang voor een groot deel verloren. Het is waar, alle grote feiten, zo- als oorlog en fascisme, bewijzen, dat zij gelijk heb- ben gehad. Maar dit is een schrale troost. Want

het socialisme is ten slotte geen academisch vraag- punt. Het gaat er niet om, dat men als socialist theoretisch gelijk krijgt; het gaat erom, dat het socialisme wordt verwezenlijkt. En de daartoe ver- eiste beginselverbreiding en organisatorische macht heeft onze beweging tot dusverre niet tot stand weten te brengen, waardoor zij in haar kleine om- vang evenmin in staat is, de huidige problemen op te lossen als de in getal zoveel sterkere, doch volkomen verwaterde en beginselloze sociaal- democratie.

Wij beweren niet, dat de „schuld“ hiervan uitsluitend bij de kameraden ligt. De mentaliteit der massa en het handige speculeren daarop door de parlementaire reformisten spelen hier een beslis- sende rol. Maar vruchtbaarder dan hierop te schelden of erover te weklagen, is het om de hand in eigen boezem te steken en te erkennen, dat men zich in het libertaire kamp over het algemeen om orga- nisatie al te weinig bekommerd heeft en door het uitspinnen en toespitsen der beginselen het grote, levende beginsel en de aanwezige mogelijkheden al te zeer uit het oog heeft verloren.

De enige beweging in Europa, die er werkelijk in geslaagd is de synthese te verwezenlijken tussen het handhaven der socialistische beginselen en de massale organisatie, dat is de spaanse syndicalis- tische beweging geweest. Het is tragisch, dat deze beweging, toen zij op het critieke moment van haar grootste en beslissende strijd door de arbei- dersklasse der gehele wereld in de steek werd ge- laten, steun moest gaan zoeken, of althans is gaan zoeken, bij burgerlijke bondgenoten, met het ge- volg, dat zij onze meest wezenlijke beginselen op het hoogtepunt van haar krachtsontplooiing heeft losgelaten. Ook deze praktijk heeft de juistheid van onze beginselen niet aangetast; integendeel, de uitslag der spaanse tactiek heeft ze op ieder punt bevestigd. Maar nog eens: het gaat er niet om gelijk te hebben, het gaat erom het socialisme te verwezenlijken; het gaat erom, aanstonds op de puinhopen van deze ineenstortende maatschap-

pij de grondslagen te leggen voor een socialistische wederopbouw, opdat een nieuwe, een hogere, een wezenlijke beschaving zich zal kunnen ontwikke- len.

Zijn onze organisaties op die taak berekend? Zul- len de organisaties, die aan de beginselen van het revolutionaire socialisme trouw zijn gebleven, tot het vervullen van die taak in staat blijken?

Revolutionair zijn betekent óók de waarheid, de werkelijkheid durven zien en zeggen. Wij hebben er al op gewezen: onze organisaties zijn te zwak, onze beweging is te gering van omvang dan dat zij de macht zouden kunnen ontwikkelen om de strijd voor het socialisme met succes te kunnen doorvoeren. Zij zouden daartoe geweldig moeten groeien. Men zou, theoretisch, die groei mogen ver- wachten. Maar in werkelijkheid is die groei er niet. Men zou verwachten, dat de verschrikkelijke er- varingen van het heden de dwalingen uit het ver- leden zouden doen inzien. Dat is ook zo. Maar de teleurgestelden, de ontgoochelden, ook al vallen hun de schellen van de ogen, komen in het al- gemeen niet tot ons. Wij constateren hier een feit; men denke slechts aan de „wilde“ stakingen, waarna de stakers zo goed als zonder uitzondering trouw blijven aan de organisaties, welke hen tij- dens hun strijd op de verraderlijkste wijze in de rug zijn aangevallen.

In duizenden, die tot dusverre van elke beweging afzijdig stonden, ontwaakt in deze gruwelijke tijd het besef, dat de huidige maatschappij, krakende tot in haar grondvesten, onvermijdelijk radicale her- vorming behoeft, daar zij aan steeds minder leden de kans op bevrediging van hun verlangens, hun hoop, hun leven kan bieden. Een tijdlang heeft het fascisme uit dezulken aanhangers kunnen re- cruteren. Maar thans zien zij, aan Duitsland en aan Rusland, wat een totalitair regime in werke- lijkheid betekent. Het socialisme beoordelen zij naar het Duitsland van Ebert en Noske, het com- munisme naar het Rusland van heden. Van beide keren zij zich af. Maar onze beweging dan? Die

J. Wolhuis te Amsterdam door Metaal Amsterdam.

(Door Kleding Den Haag waren nog candidaat gesteld: Lambo voor voorzitter, Wiegman voor secretaris, De Jong voor redacteur. Daar geen der drie kameraden een candidatuur aanvaardt, hebben wij hen niet in de lijst opgenomen.)

VERDERE VOORSTELLEN: NSV.-bestuur:

4. Het congres draagt het NSV.-bestuur op, het zenden van de maandelijks steun voor emigranten in België voort te zetten, zo lang dit naar het oordeel van het NSV.-bestuur nodig is.

Toelichting: Op grond van Gedr. St. no. 116 is bij schriftelijke stemming besloten, voor bovengenoemd doel tot aan het congres maandelijks een bedrag beschikbaar te stellen. Het congres moet dus beslissen over het al of niet voortzetten van de steun.

KAMERADEN, OPGELET!

Amendementen op de voorstellen moeten vóór 21 Februari 1940 bij het NSV.-secretariaat worden ingezonden.

Daar er zeer weinig voorstellen en candidaatstellingen zijn ingekomen, heeft het D.B. besloten, dat alle nakomende voorstellen en candidaatstellingen onmiddellijk in De Syndicalist alsnog zullen worden gepubliceerd, zodat de organisaties gelegenheid hebben, ze te bespreken, resp. er amendementen op in te dienen. Wie hiervan gebruik wenst te maken, zorg, dat een en ander uiterlijk Dinsdagochtend in het bezit is van de Redacteur.

De definitieve beschrijvingsbrief met de amendementen wordt afgedrukt in De Syndicalist van 2 Maart a.s. en enkele dagen later aan de organisaties gezonden. SECR. NSV.

KRONIEK

ENGELAND EN DE NEUTRALEN

Churchill, de engelse minister van marine, heeft Zaterdag j.l. een rede gehouden, die in de kleine neutrale landen veel beroering heeft gewekt. Hij wilde niets meer of minder dan dat alle neutrale staten aan Duitsland de oorlog zullen verklaren. Dit was z. i. hun plicht in overeenstemming met de statuten van de Volkenbond.

De commentaren in de pers van de kleine staten wijzen er niet op, dat de heer Churchill de democratische heersers der staten overtuigd heeft. Zij blijven er maar liever buiten. En toch, als het waar is wat deze heren ons steeds voorhouden, n.l. dat deze oorlog een strijd is van de democratie tegen de autocratie, dan heeft de heer Churchill volkomen gelijk. Indien de democratie op het spel staat, dan is het de plicht van alle democraten hun macht in de schaal te werpen. Zich te onttrekken aan de strijd voor een rechtvaardige zaak, voor de eigen zaak, dat is lafheid en egoïsme. Wij zijn altijd voorstanders van de solidariteitsstaking geweest en indien wij met de sociaal- en andere democraten op het standpunt zouden staan, dat een frans-englische overwinning de voorwaarde is voor de handhaving der democratische vrijheden tegenover het fascisme, dan zouden wij ook alle neutraliteit afwijzen en opkomen voor het partijkiezen in de oorlog. Waarom zouden de engelse en franse arbeiders wel hun leven moeten offeren voor de democratie en de Scandinavische, de belgische, de Amerikaanse en de Nederlandse niet? En is het geen verraad aan de democratie, Duitsland van alles te blijven voorzien wat het nodig heeft om de democratie in Europa uit te roeien?

Maar wij kennen het standpunt van onze democraten en ook van de sociaal-democraten. Zij staan achter en zijn de onderworpen dienaren van het Nederlandse kapitalisme en imperialisme. Niet de democratie of enig ander beginsel is de grondslag van de nationale eenheid in Nederland. Die grondslag wordt gevormd door de kapitalistische belangen van de Nederlandse heersende klasse. Die belangen bepalen de houding van de Nederlandse staat. Als die belangen het meebrengen — en niet eerder — zal Nederland aan de oorlog deelnemen. Dan — en niet eerder — zal de SDAP. het stand-

punt der neutraliteit laten vallen en haar volgelingen voorhouden, dat het gaat om de democratie. Zoals de kerkelijke partijen met hun dominees en pastoors de volgelingen zullen voorhouden dat het gaat om de verdediging van het christendom tegen het nieuwe heidendom! Deze oorlog heeft niets met democratie te maken. Er zal voor de democratie ook niets goeds uit geboren worden. Zomin als de democratie gebaat is geweest bij de „democratische” overwinning van 1918.

FINLAND, ITALIË, JAPAN

De feiten spreken in dit opzicht een duidelijke taal. Finland voert strijd tegen het absolutistische Rusland en heeft de sympathie van alle democraten. Maar het ontvangt ook wapens van Mussolini, die trouwens ook een zeer voorname wapenleverancier is van Frankrijk en Engeland. Duitsland, dat eerst de wapens voor Finland had vastgehouden, laat deze thans door en zal dus ook de Scandinavische staten geen verwijten kunnen maken over oorslogsleveranties aan Finland. „Bij alle bedrijvigheid” — zo schrijft de H.P. — „in het vervaardigen van wapentuig aan Duitslands rijke vijanden, vindt Italië nog tijd en middelen om Finland van oorlogsbehoefte te voorzien. Het is voor Duitsland pijnlijk, dat op die manier zijn beide „bondgenoten” vijandig tegenover elkander staan.” Het is nu zelfs zo, dat Italiaanse vliegers in het finse leger tegen Rusland strijden. Dat is niet vanwege haat tegen het bolsjewisme, dat Mussolini eens zijn grote leermeester heeft genoemd — en Stalin een goede fascist! —, maar omdat hij de macht van Rusland in de Balkan vreest. Waarover straks nader.

In Japan is een nieuwe regering opgetreden, die toenadering wil zoeken tot Frankrijk, Engeland en Amerika en een non-agressieverdrag met Rusland hoopt te sluiten. Het regime in Japan is niet veranderd. Het is zo fascistisch als ooit. Maar het zijn geen beginselen, die in de internationale politiek de doorslag geven, doch alleen de belangen van macht en goud voor de groten.

DE ECONOMISCHE OORLOG

Het zeer eigenaardige karakter van deze oorlog brengt ook heel duidelijk aan het licht, waarom het begonnen is. Het is in de allereerste plaats een handelsoorlog, een economische oorlog. Duitsland probeert Englands macht ter zee te fnuiken; Engeland poogt de Duitse handel kapot te maken. In normale tijden noemt men dat concurrentie. De oorlog is er de voortzetting van.

Neutraal worden in deze strijd niet ontzien. Nu is weer een prachtig Nederlands schip door een Duitse duikboot in koelen bloede vernietigd: de Arendskerck, en dat alleen omdat het waren vervoerde naar gebied van de andere oorlogvoerende partij. Nederland verloor reeds 12 schepen, in totaal 50.000 ton, en 148 mensen lieten er het leven bij!

Engeland past andere middelen toe. Het verkoopt in neutrale landen goederen tegen te lage prijzen, om er Duitse invoer te weren. Als Duitsland aan het buitenland minder verkoopt, kan het er ook minder oorlogsmateriaal kopen. De Times pleit te van de week reeds het geven van subsidies aan Engelsen voor uitvoer naar landen, waaraan tot dusverre door Duitsland werd geleverd. Op die manier wordt het Duitse kapitalisme door het Engelse bestreden, het Duitse imperialisme door het Engelse tegengewerkt. Maar dat geschiedt ook vóór de oorlog. Dat is de normale toestand, het behoort tot het wezen van het kapitalisme en imperialisme. Reeds een jaar geleden heeft Duitsland zich beklagd over de economische oorlog, die tegen dit land wordt gevoerd, dat zich aldus in de uitbreiding van zijn „Lebensraum” beperkt ziet. Anderzijds koopt de Engelse regering tegen hoge prijzen goederen op, die zij niet nodig heeft, althans minder goed kan gebruiken en niet gewend was te gebruiken. Het enige doel van deze aankoop is te zorgen, dat zulke waren de Duitse neus voorbij gaan. Het is met het oog op deze praktijken, dat de Duitse heersers schelden op de Engelse plutocratie (heerschappij van de geldzak) en durven te spreken van de oorlog van het Duitse „socialisme” tegen het Britse kapitalisme. De Times heeft deze week in een hoofdartikel de noodzakelijkheid pleit om de aanvoer van metalen naar Duitsland ook over land af te snijden.

Duitsland van na 1918 sprake is geweest. Men begrijpt, dat de Sovjet-Unie geen communisme is. Het bewustzijn dringt door, dat er een opruiming moet komen, niet alleen van het bestaande kapitalisme, maar ook van fascisme, sociaal-democratie en bolsjewisme.

Het zou buitengewoon verstandig zijn, indien de zoekende mensheid zich zou richten naar onze beweging, naar het vrijheidslievend socialisme, naar het anarcho-syndicalisme. Het zou voor ons allen ook een grote, persoonlijke voldoening zijn, wanneer de beweging algemeen zou worden erkend, waaraan wij onze krachten hebben gegeven. Maar wij hebben er rekening mede te houden, dat dit waarschijnlijk niet zal gebeuren. Het ligt meer voor de hand, dat uit het geweldige huidige wereldgebeuren gans nieuwe bewegingen zullen ontstaan, die met al het bestaande breken. Treuren wij daarom dan niet! Het heeft veel voor. Alle bestaande bewegingen waren voorwerp van twist, verdeeldheid, partijstrijd. De stilzwijgende erkenning, dat geen der oude bewegingen meer dienst kan doen, daar zij geen van alle in staat waren, het socialisme te brengen, is gemakkelijker te aanvaarden, dan de erkenning dat een dier richtingen — in strijd met wat men vroeger altijd beweerd had — het in de grond van de zaak toch wel bij het rechte einde had. Dat kwets de ijdelheid. En wanneer werkelijk een radicale geest zich doorzet, dan wil men breken, dan is er de behoefte om te breken, te breken met alles wat oud is, desnoods alleen omdat het oud is. Men zal dan breken met veel dat zich later, voor zover het wezenlijke waarde had, kalm weer zal herstellen.

Een gans nieuwe beweging biedt ook de grootste kansen op werkelijke eenheid. Als de vernieuwing zich baanbreken kunnen alle oude twistpunten blijven rusten en moet de geest van gelijkhebbigheid worden begraven.

Laat ons niet treuren, indien de nieuwe beweging niet onze beweging zal blijken te zijn. Ook deze heeft haar fouten; wij hebben er in dit artikel enige

Het blad wijst er op, dat Zweden alleen reeds in staat is om te voorzien in meer dan de helft van de Duitse behoefte aan ijzererts, Noorwegen kan voorzien in grote hoeveelheden metalen ter toevoeging aan staal, zoals molybdenum (hetgeen gebruikt kan worden in plaats van wolfram voor vitale delen van wapenen) en Turkije, Zuid-Slavië en Griekenland zijn in staat voldoende chroomerts te leveren voor Duitslands behoefte. Zuid-Slavië is voorts in staat een vijfde van de totale behoefte aan koper en een derde van die aan lood te leveren. België verhandelt het grootste gedeelte van het in de Congo gewonnen koper, tin, radium en kobalt, en Nederland versmelt een groot gedeelte van het Nederlands-Indische en Boliviaanse tin. In de beide laatste gevallen is de voorraad van dien aard, dat een groot deel der Duitse behoefte in normale tijden kan worden gedekt.

De Times wenst nu, dat hiertegen onmiddellijk maatregelen worden getroffen. Engeland en Frankrijk moeten in Zweden grote hoeveelheden ijzererts kopen en van Noorwegen de voorraden molybdenum, en ook in ander opzicht moeten op den duur maatregelen worden getroffen tegen het leveren van metaal aan Duitsland.

ALTIJD: DE OLIE!

Een felle strijd tussen Duitsland en de Geallieerden wordt gevoerd om de Roemeense olie. In Maart 1939 heeft Roemenië een handelsovereenkomst met Duitsland gesloten en ongeveer een maand geleden heeft de Roemeense regering zich verplicht aan Duitsland in de loop van dit jaar ongeveer anderhalf miljoen ton petroleum te leveren. Natuurlijk zijn de geallieerden er op uit om de uitvoer naar Duitsland van dit voor de oorlog zo kostbare vocht — even nodig, zei Clemenceau, als het bloed der bataljons! — te belemmeren. De petroleumondernemingen in Roemenië zijn grotendeels in handen van franse en engelse kapitalisten. Zij hebben in de laatste tijd druk aan Engeland geleverd en weigeren aan Duitsland of aan de Roemeense regering te leveren, onder het voorgeven, dat de betaling niet behoorlijk op tijd geschiedde of dat de geboden prijzen te laag waren.

De Roemeense regering heeft nu een soort olie-dictator aangesteld en als de ondernemingen weerspanning blijven, zal de staat de gehele exploitatie aan zich kunnen trekken. Roemenië weet zich bedreigd door Duitsland, dat zijn olie broodnodig heeft, en al is zijn onafhankelijkheid gewaarborgd door Engeland en Frankrijk, het wil niet gaarne met Duitsland in conflict komen. Intussen heet het, dat de controle alleen is ingesteld om de nodige hoeveelheden olie voor de militaire behoeften van Roemenië zeker te stellen.

Zo woedt de strijd tussen de heersers om de olie en alle andere aardse rijkdommen, die onder allerlei valse namen wordt gevoerd, doch geen ander doel heeft dan macht en bezit voor een handvol groten, die het menselijke leven vergiftigen en verpesten.

DE BALKAN

Niet alleen Roemenië, de gehele Balkan is voorwerp van de machtsbegeerte der imperialisten. Wie zal er de hand leggen op de rijkdommen van de bodem en het daartoe financieel en politiek beheersen? Want daar gaat het om. Drie mogendheden houden er het oog op gericht en wantrouwen elkanders bedoelingen: Rusland, Duitsland en Italië. De vierde belanghebbenden zijn Frankrijk en Engeland, die niet afzijdig zullen blijven als een der drie poogt zijn slag te slaan. Er lopen geruchten, dat Italië en Duitsland het eens zouden zijn geworden over de verdeling van de Balkan in bepaalde „invloedsferen” en zelfs over zekere annexaties. Zo is de Balkan 'n eeuwige oorlogshaard, niet door de oorlogszuchtige aard van de volken die er wonen, doch door de begeerten der imperialisten.

HET OORLOGSDOEL

Een helder licht op het ware karakter van de oorlog werpen de denkbelden der imperialistische kringen over wat er na deze oorlog komen moet. De heer Van Oss maakt in de H.P. melding van een boek „Union Now” van C. K. Streit, dat onlangs te Londen is verschenen. Daarin wordt de stichting van een „Atlantische Federatie” pleit, bestaande uit: Engeland, Frankrijk, Ver. Staten, Canada, Aus-

tralië, Nieuw-Zeeland, Zuid-Afrika, Ierland, Zwitserland, Nederland, België, Finland, Zweden, Noorwegen en Denemarken. Men ziet: de oorlogvoerende Angelsaksers en de neutralen, die Churchill gaarne aan zijn zijde zou zien. Een soort permanente oorlogsorganisatie in vredestijd om Centraal-Europa en Italië er onder te houden.

De heer Streit noemt interessante cijfers, die in de H.P. worden medegedeeld. Bovengenoemde landen hadden in 1937 1808 miljoen pond sterling uitvoer en 1484 miljoen pond sterling invoer tegen Duitsland, Italië en Japan, waartegen deze Federatie zou zijn gericht, slechts 472 en 452 miljoen. De bevolking der federale staten bedraagt, zonder koloniën, 280 miljoen, met koloniën 913 miljoen; voor de drie andere landen zijn deze cijfers 188 en 263 miljoen. Men ziet, dat de staten, welke de heer Streit in een federatie wil verenigen, ongeveer het monopolie der koloniën bezitten, en zijn doel is feitelijk geen ander, dan de overige staten tot koloniën te maken. Maar de grondstoffenproductie — zo lezen wij verder in de H.P. — overtreft die der „Spil-landen” op waarlijk verbluffende wijze. De autocratieën produceren minder dan 1 pct. der wereldproductie van olie en katoen; minder dan 2 pct. van tin, fosfaten en wol; zij bezitten minder dan 3 pct. der vastgestelde bekende goudreserves; minder dan 4 pct. der goud-productie; minder dan 5 pct. van het aardoppervlak; minder dan 8 pct. van ijzer-, koper- en loodertsen.

Wij voeren deze cijfers aan om te doen zien, hoezeer onze IAA. gelijk had, toen zij betoogde, dat het zeer eenvoudig zou zijn geweest, de agressie der totalitaire staten te stuiten door middel van een boycot, die echter door de arbeiders had moeten worden doorgevoerd, want bij de kapitalisten geven de directe winstbelangen de doorslag. De heer Streit stelt zich in feite geen ander oorlogdoel voor ogen dan de overheersing der wereld door het engels-amerikaanse imperialisme, d.w.z. hetzelfde wat ook de ontwerpers van het Verdrag van Versailles voor ogen heeft gestaan. De heer Streit staat niet alleen. De heer Grigg, de parlementaire secretaris van het ministerie van voorlichting, heeft zich in gelijke geest uitgelaten. Ook hij heeft over de neutralen gesproken en het nog een beetje bonter gemaakt dan Churchill zelf. Wij moeten, zo zei hij, een vollediger overwinning behalen dan in 1918. En voorts:

„Er zouden geen neutralen moeten bestaan in de kruistocht, welke thans door ons ondernomen is voor de verdediging van de christelijke beschaving. Alle neutralen zullen met ons zijn, wanneer de overwinning voor onze wapens zal opdoemen. Het moet echter vaststaan, dat de vrede gevormd zal worden volgens de wil van degenen, die met hun bloed zullen hebben overwonnen.”

Engeland en Frankrijk moeten z.i. ten eeuwigen dage verbonden blijven om voor altijd de vruchten van de overwinning te behouden.

Indien de macht in handen blijft van de imperialistische heersers der democratische landen, d.w.z. als in deze landen geen sociale revolutie plaats vindt, dan staat een nog groter schandaal dan de vrede van Versailles te vrez. Centraal Europa wordt dan te gronde gericht terwille van het Britse imperialisme. Daarvoor sneuvelen de franse en engelse arbeiders en geenszins voor enig democratisch, laat staan, socialistisch beginsel. Deze oorlog is een zuiver imperialistische oorlog, waarin beginselen evenmin een rol spelen als de belangen der arbeiders.

GEDEGENEREEDE MEDICI

Het Münchener medische Wochenschrift schrijft — zo lezen wij in de H.P.:

Achter deze zenuw-shock (shell-shock) kunnen wij duidelijk een anti-sociale houding onderscheiden, en het is verkeerdt deze dienstontduikers te belonen door hen buiten de gevaarlijke zone te houden. Zij moeten slechts kort in het hospitaal blijven; dit hospitaal mag niet te dicht bij hun woonplaats zijn gelegen, opdat zij niet blootstaan aan de demoraliserende invloed van vrienden en verwanten. De houding, die de gewone man tegenover deze „ongelukkige invaliden” aanneemt, maakt het onmogelijk de lijdens aan shell-shock naar het front terug te zenden; de aanblik van deze „invaliden” zou het moreel van de troep kunnen schaden. Daarom zal het nodig zijn, speciale formaties van deze patiënten samen te stellen, die aan het werk moeten worden gezet niet te ver achter het front.

Zeer juist spreekt de H.P. van het „medi-cynische” Wochenschrift!

ziet men niet. Of men schenkt geen vertrouwen aan een zo kleine beweging en wij worden mede slachtoffer van de fouten der socialistische beweging, fouten, waartegen wij ons leven lang ge-waarschuwd en gestreden hebben.

Dat is ongetwijfeld tragisch. Het is in hoge mate onbillijk. Wij hebben recht en reden ons erover te beklagen. Maar alweer: wat baat het?

Eén wil moet boven alle ons beheersen: de wil tot het socialisme. Eén weg blijft altijd de onze: de weg naar het socialisme.

Heeft dit zin? Heeft het zin in deze tijd? Het heeft nu meer zin dan ooit! Laat ons niet pessimistisch zijn. Daartoe is minder reden dan wij wel menen. Er is maar één ding dat de wereld nodig heeft: dat is het socialisme! Er is maar één ding, dat haar redden kan: het socialisme! En zou het socialisme dood zijn — gedood door de socialisten! — dan zal het nu herboren moeten worden. Want het socialisme kan niet dood zijn, zolang er mensen zijn en een maatschappij, die willen leven.

Het is dit besef, dat bij miljoenen begint door te dringen. Men wil geen Europa, dat zich iedere kwart eeuw aan de waanzin van een oorlog te buiten gaat. Wie wil er eigenlijk oorlog? Is er haat tussen de volken? Men kan het nauwelijks beweren; die haat is er veel en veel minder dan na Augustus 1914. Men begrijpt, dat het totalitaire regime van een Hitler en een Stalin moet verdwijnen. Maar men heeft helemaal geen vertrouwen in een Chamberlain en een Daladier. Al te goed weet men wat dit soort „democraten” ons na 1918 heeft gebracht en men verlangt geen tweede Versailles.

Het besef dringt door, dat in de plaats van het bestaande regime met zijn concurrentie, werkloosheid, voedselvernietiging en oorlog iets gans anders zal moeten komen. Het wordt duidelijk, dat niet het fascisme ons dit andere brengen zal. Duidelijk wordt ook, dat de SDAP. geen socialisme vertegenwoordigt, zo min als hiervan ooit in het

van genoemd. En is men ook in onze kringen wel eens niet te weinig organisatorisch, te kleinhartig en te kleingeestig om het punt van de „vrijheid”, van eigen vrijheid wel te verstaan; te gemakkelijk op het punt van verantwoordelijkheid en zelf-discipline; te utopisch voor wat de samenleving van morgen betreft? Zou een nieuwe geest van geloof en enthousiasme ganselijk overbodig zijn om onze mensen te prikkelen tot nieuwe activiteit? Vergeten wij dit ene nooit, dat het niet aankomt op de vormen, maar op de beginselen, niet op de personen, maar op de ideeën. Twee beginselen komen in deze tijd naar voren, die men telkens weer hoort noemen als er sprake is van vernieuwing van de arbeidersbeweging en van de maatschappij. Die beginselen zijn federalisme en opbouw op de grondslag der syndicaten. Welnu, dat zijn onze beginselen. En wanneer volksbewegingen zouden opkomen, die ernst maken met deze beginselen, dan zijn dat onze bewegingen, ook al zouden zij zich niet aansluiten bij onze organisaties.

Dit artikel is geen pleidooi tegen onze beweging of tegen onze organisatie. Integendeel! Wanneer men spreekt van federalisme, van organisatie der arbeidende mensheid op de grondslag der syndicaten of beroepsorganisaties, wanneer men in kringen, waar men het niet zou verwachten, begint te spreken over wederkerig dienstbetoon, dat de plaats moet innemen der kapitalistische concurrentie, wanneer men uitspreekt, dat de beginselen der democratie op de basis van het kapitalisme niet zijn te verwezenlijken, doch dat een economische ommekeer de eerste voorwaarde is voor al het andere, wanneer men verklaart, dat respect voor de menselijke persoonlijkheid en de vrijheid van het individu geëerbiedigd moeten worden, zal niet de menselijke cultuur te gronde gaan, dan zijn dat onze ideeën; het zijn beginselen, waarvoor wij door middel van onze organisaties en persoonlijk altijd hebben gestreden. Zulke uitingen bewijzen ons, dat het werken van ons allen tezamen, in

alle landen, in tientallen van jaren, zoveel teleurstelling en tegenslag ten spijt, niet tevergeefs is geweest, ook al kiezen de nieuwe stromingen eigen bedding en niet onze kanalen. Zulke uitingen bewijzen juist de betekenis van onze beweging en van onze internationale, de IAA. die zich steeds heeft bemoeid de grote beginselen van een wezenlijk, dit is een vrij socialisme, toe te passen in en te toetsen aan de praktijk.

Maar wel is dit artikel een pleidooi om aandacht te schenken aan nieuwe stromingen buiten de eigen rijen, die op komst schijnen en waarvan de eerste uitingen tot ons komen.

Een van die stromingen ontmoeten wij in de Sociaal-Revolutionaire Duitse Vredesbeweging, waarover wij in De Syndicalist een en ander wilden mededelen. Kennis te nemen van deze stromingen is ons inziens syndicalistische plicht. Want indien werkelijk in Europa op de puinhopen van kapitalisme en sociaal-democratie, van fascisme en bolsjewisme nieuwe bewegingen zouden opkomen, die op de grondslagen van vrijheid en federalisme, met als voertuig het arbeiderssyndicaat, de wereld willen vernieuwen, dan zijn dat onze bewegingen, omdat wij behoren aan de Sociale Revolutie. Met onze ervaring als syndicalisten zal het onze taak zijn de beginselen, die wij zo lang hebben beleiden en overdacht, radicaal te helpen doorvoeren en te behoeden voor de gevaren van halfheid en aarzeling, waaraan zij zeker zullen bloot staan.

Kennis te nemen van alle uitingen van een nieuwe wil, is daartoe onze eerste taak. In volgende nummers zullen wij er aandacht aan schenken, zoals wij in het hoofdartikel in dit nummer reeds een overzicht hebben gegeven van het min of meer radicale vredesprogramma van de RCP. in Zwitserland.

Redactie: Albert de Jong, Haarlem, Tel. 27205.
Administratie: M. Vlegaar, Houtrijkstraat 170, Amsterdam C, Postrekening 119609.
Secretaris Geschillencommissie: J. Cassa, Kortenaerstraat 13, Haarlem.
Advertentieprijs: 20 cent per regel; voor aangesloten of sympathiserende organisaties 7½ cent.
Abonnementsprijs: franco p.p. en bij vooruitbetaling f 0.75 per kwartaal.
Colportageprijs: 5 cent.

ADRESSEN NSV.

Secretarissen: Albert de Jong en P. Wiegman.
Kantoor en adres Secretariaat: Plantage Middenlaan 38, Amsterdam C, Tel. 50524.
Penningmeester: Otto Vonk, Joos de Moorstraat 17, Amsterdam West; Postrekening 119574.
Brochuredepóthouder: J. Donker, Lindelaan 45, Wormerveer; Postrekening 363772.
Landelijke Jeugdraad: Secretariaat: Plantage Middenlaan 38, Amsterdam C, J. Verel, Buitenhofstraat 38c, Rotterdam W., penningm., Postrekening 324180.

NSV. OFFICIEEL

BESTUURSVERGADERING OP 19 JANUARI 1940
Afwezig de kameraden Diederik, Donker, Lambo en Vonk, allen wegens ziekte.

Op deze vergadering werd verslag uitgebracht van de algemene vergadering van het FIS. op 7 Januari. Voorts werden een aantal zaken betreffende het congres en het officieel verslag behandeld. De algemene toestand van het NSV. werd uitvoerig onder het oog gezien, terwijl enkele aangelegenheden van huishoudelijke aard besproken werden. De volgende vergadering werd bepaald op Vrijdag 16 Februari 1940. SECR.

OFFICIEEL VERSLAG

Van een groot deel der commissies, federaties en SAS-sen ontvingen wij reeds een verslag van hun werkzaamheden, om in het Officieel Verslag 1 September 1938—31 December 1939 te worden opgenomen. Aan de achterblijvers zij medegedeeld, dat verslagen, welke niet op 30 Januari bij ons binnen zijn, niet meer opgenomen kunnen worden. Zij moeten rechtstreeks aan ondergetekende worden gezonden. ALBERT DE JONG, Secr. NSV.

BROCHUREDEPOT

Kam. Donker, Lindenlaan 45, Wormerveer, postrekn. 363772, verzooekt alle organisaties en kameraden, die nog brochures „Het Pact Hitler-Stalin” moeten betalen, dit onverwijld te doen, opdat ook de drukker het zijne kan krijgen.

GEDRUKTE STUKKEN

Sedert de laatste opgave zijn als volgt verzonden:
no. 115, 6-10-39, i. z. vergadering federaties en SAS-sen op 15 October 1939.
no. 116, 26-10-39, i. z. steun emigranten in België.
no. 117, 31-10-39, i. z. brochure Hitler-Stalin.
no. 118, 13-11-39, zijnde het verslag van de vergadering van federaties en SAS-sen op 15 October 1939.
no. 119, 4-12-39, i. z. Secretariaatsverslag.
no. 120, 4-12-39, i. z. Congres 1940.
no. 121, 19-1-40, i. z. Congres, Secretariaatsverslag en rapport Kadercommissie.
Tevens is dit rapport aan de organisaties gezonden.

BOUWVAKKEN

LANDELIJKE FEDERATIE

Ondergetekenden verklaren de boeken en bescheiden van de penningmeester van de Landelijke Federatie en van Voorzorg van Bouwvakarbeiders in de beste orde bevonden te hebben over het tijdvak October tot en met December 1939. J. C. Launspach, A. Zondag, W. H. Coerse.

KLEDINGBEDRIJF

LANDELIJKE FEDERATIE

Duurttoeslag. Wij ontvingen van de commissie van arbeidsaangelegenheden in het Maatkledingbedrijf het bericht, dat door onderstaande werkgevers op de eerste betaaldag na 29 Januari e.k. de duurttoeslag van 3 pct. op 5 pct. wordt gebracht.

Verschillende werkgevers in het Maatbedrijf betaalden reeds, op verzoek van de vakbonden, 5 pct. Door de toezegging van 5 pct. zal nu aan de arbeidsovereenkomst een clause worden toegevoegd, waarin bepaald wordt, dat partijen twee keer in 1940 (Februari en September) bij elkander komen om na te gaan of een verhoging of verlaging van de duurttoeslag nodig is.

Wanneer de stijging der kosten van levensonderhouding 7 punten of meer bedraagt, kunnen partijen, voor het plegen van overleg, tussentijds bijeen komen.

De besprekingen met de werkgevers in het Maatannex Confectiebedrijf zijn in een vergevorderd stadium, terwijl met de Federatie van Confectiefabrikanten spoedig geconfedereerd zal worden. Bovenbedoelde werkgevers zijn:

Fa. E. H. Dik; Gebr. Domhoff; W. F. G. Hartung; Fa. Aug. Herrman; N.V. M. S. de Jong; N.V. Koehorst en Stoel S. de Koning; J. F. Scholte & Zn.; H. Neville Hart & Schoemaker; A. Sormani; fa. Scheiner & Co.; N.V. J. Löhle & Zn. te Amsterdam; A. Prins te Hilversum; Gebr. Domhoff; J. Fresco; fa. Schoemaker; N.V. de Jong; N.V. H. Ofner; N. Venema; N.V. Löhle & Zn.; Spalton en Maas; H. S. v. Hasselt; C. de Kieffe te Den Haag; Gebr. Domhoff, Gravesteyn en Stijkel te Rotterdam; J. R. H. Bruce; Gebr. Ibelings; L. Kisch; fa. Schmitz te Groningen; C. E. Jans te Zwolle; Gebr. Spier te Zutphen; Bergey & Stufkens te Gorinchem; Doornbos & Co. te Veendam. Otto Vonk, Secretaris.

METAAL-NIJVERHEID

LANDELIJKE FEDERATIE

Over weekprijzen en nog wat. Als wij aan de hand van het steeds hoger wordende prijspeil van de levensbehoeften de noodzakelijkheid van duurttoeslag of loonsverhoging bepleiten, verwijst men ons zowel van regerings- als van werkgeverszijde zo gaarne naar de zogenaamde indexcijfers, zoals die

door de verschillende bureaux der statistiek worden gepubliceerd.

Wij zouden daartegen niet zulke bezwaren hebben, ware het niet dat men met deze cijfers steeds gaat gooichelen op veronderstellingen, om ten slotte tot conclusies te komen, die naar onze mening onjuist en derhalve aanvechtbaar zijn. Reeds eerder schreven wij uitvoerig (zie De Syndicalist van 30 December j.l.) over de wijze, waarop deze cijfers worden samengesteld en wezen er toen op, dat de cijfers als regel de toestand van enige weken terug aangeven en reeds daarom alleen al geen voldoende uitgangspunt vormen. Maar in hetgeen over de weekprijzen thans vrij regelmatig in de NRCt. wordt medegedeeld vinden wij aanleiding om nogmaals op deze kwestie terug te komen. Zo vonden wij in het Zondagochtendblad van 21 dezer het volgende bericht.

De onderstaande indexcijfers van groothandelsprijzen zijn berekend op basis 1936—1938 = 100.

	Aug.	9	16		
	1939	Nov.	Dec.	Jan. Jan.	
Plantaardige voedingsmiddelen	92.9	101.5	106.5	108.0	109.2
Dierl. voedingsmidd.	101.3	124.5	120.7	124.1	123.5
Totaal voedingsmidd.	97.3	113.6	114.0	116.4	116.6
Grondstoffen	96.8	130.5	137.0	140.4	140.0
Afgew. producten	101.8	117.2	117.7	118.8	119.3
Algemeen indexcijfer	99.8	118.4	119.9	121.6	121.9

Wat het verloop van de kleinhandelsprijzen betreft, geven de volgende gewogen indexcijfers van winkelprijzen in de tien grootste gemeenten van ons land enig inzicht. In de berekening zijn prijzen opgenomen van aardappelen, brood, grutterswaren, vlees, melk, kaas, eieren, vetten en kruidenierswaren.

Hierbij zij opgemerkt, dat een stijging van 83 pct. der prijzen van voedingsmiddelen een stijging veroorzaakt van de uitgaven voor het gehele gezinsbudget van 3.3 pct., waarbij aangenomen is dat 40 pct. van de gezinsuitgaven besteed wordt aan voeding.

	Aug. 1939	Nov.	Dec.	9 Jan. 1940	16 Jan.
100.0	103.7	108.4	108.1	108.3	

In het bijzonder willen wij wijzen op de toelichting die deze gegevens in dit blad vergezellen, n.l. op de mededeling, dat een stijging van 83 pct. voor het totaal van de levensmiddelen op het gehele budget van een arbeidersgezin slechts een stijging van 3.3 pct. zou veroorzaken, omdat een dergelijk gezin slechts 40 pct. van het totale inkomen aan voeding zou besteden.

Dit is weer zo iets wat de heren achter hun bureaux menen te mogen aannemen, maar wij zijn er van overtuigd, dat de werkelijkheid geheel anders is. Het komt ons onwaarschijnlijk voor, dat indien in een gezin b.v. f 25.— binnenkomt, moeder de vrouw van f 10.— de hele week zou kunnen opscheppen. Ook kunnen wij niet geloven, dat indien het loon iets beter is, laten we zeggen f 30.— of f 35.—, dat dan meer dan f 18.— of f 20.— per week zou worden uitgegeven aan kleding en huishuur of ontspanning. Het is mogelijk, dat zulke gevallen zich voordoen, maar dan zijn dat naar onze mening de uitzonderingsgevallen zoals b.v. de kleinere gezinnen.

Het kan ook niet kloppen, want dan zou het verschil in hetgeen gegeten werd met het verschil in loon veel sterker op en neer gaan dan het in de praktijk doet. En de praktijk is deze, dat een arbeider wat betreft zijn eten, vrijwel over de gehele lijn dezelfde is. Op dit gebied loopt de gewoonte niet zozeer uiteen, dat bij v/ijze van spreken een loonsverbetering méér, duurder of lekkerder eten op tafel zou brengen. Als regel is het zo, dat wanneer er op den duur betere verdiensten komen, deze worden aangewend om kinderen te laten leren, niet direct noodzakelijke kleren te kopen of om een betere woning te betrekken, terwijl de uitgaven voor het eten vrijwel steeds dezelfde blijven, behoudens natuurlijk de uitbreiding van het aantal monden en de eventuele stijging der prijzen.

Er is nóg een argument tegen deze redenering aan te voeren. Tijdens werkloosheid kan een arbeider nooit meer dan 70 pct. van zijn loon aan steun ontvangen en het is bekend genoeg, dat dit ternauwernood voldoende is om te blijven leven. Uitgaven voor kleding, ontwikkeling en ontspanning moeten dan achterwege blijven, zodat deze 70 pct. vrijwel geheel aan 'huur en noodzakelijke levensmiddelen weggaan. Wie nu v/eeft dat — volgens de statistieken — de arbeiders gemiddeld één zesde tot één zevende van hun inkomen verwonen, zal begrijpen dat in tijd van werkloosheid niet minder dan 70 — 15 = 55 pct. van het loon voor eten wordt besteed.

Wij zijn dan ook van mening, dat de stijging van levensmiddelen in haar geheel moet worden opgevangen door duurttoeslag of loonsverhoging en willen er daarom bij deze nogmaals op wijzen, dat in dit opzicht nog een grote achterstand bestaat. Niet alleen dat er tal van bedrijven zijn, waar nog in het geheel niets is bereikt, maar bovendien is de duurttoeslag voor zover die wel werd toegekend, naar onze mening veel te laag.

Hoe hierin verbetering te brengen? Natuurlijk door in de allereerste plaats deze kwestie op fabriek, bedrijf en werkplaats aan de orde te stellen. Het is een zaak die naar de mening van tallozen, al veel te lang op zich laat wachten, maar waarvan ieder voor zich voelt, dat hij alléén niets bereiken kan. Bij de samenwerkende besturen aandringen op onderhandelingen, is in deze met recht het paard achter de wagen spannen en bovendien rusten deze heren nog steeds op hun lauweren, die zij hebben geoogst in December j.l. toen zij zich lieten afschepen met een Kerst-donatie, die aan sommigen wel, aan anderen niet is uitbetaald. Wij zeggen en blijven zeggen, dat juist deze kwestie er een is, die alleen door eigen inspanning kan worden opgelost. Een oplossing via de besturen loopt in deze altijd achter de feiten aan. De metaalbewerker moeten naar onze mening zeker hun vak verstaan en dus het ijzer smeden terwijl het nog heet is.

Bekend is, dat grote bedrijven als Werkspoor, Bynes, Figeo, Scheepsbouw, e.d. met orders overstelpt zijn, al wordt hier en daar wegens weersomstandigheden of oorlogstoestand niet geregeld gewerkt. Zodra deze tijdelijke belemmeringen uit de weg zijn geruimd, zal het tempo zoveel mogelijk worden opgevoerd. Maakt van deze gelegenheid gebruik om ook uw belangen in het geding te brengen. Aaneengesloten is uw macht niet te breken.

Op Zaterdag 27 Januari plakken wij de zegel op het vierde vakje van ons boekje en sluiten daarmee de eerste maand van het nieuwe jaar al weer af. Nog steeds dringen wij er bij de leden in hun eigen belang op aan, dat zij er toch vooral voor zorgen, regelmatig en op tijd hun contributie te betalen. Wie dit niet doet, loopt alle kans bij werkloosheid onaangename ervaringen op te doen en aan wie dan de schuld?

AMSTERDAM

Denken de leden van onze afdeling er om, dat op 9 Februari a.s., des avonds te 8 uur in gebouw De Leeuw onze jaarvergadering zal worden gehouden? In verband met de te behandelen punten is ieders aanwezigheidsnoodzakelijk.

HENGELO

Onze leden worden verzocht Zaterdagavond op tijd op de jaarvergadering aanwezig te zijn, daar precies om 8uur met een zeer mooi gedeelte van het programma wordt begonnen. Allen dus op tijd naar de jaarvergadering.

PLAATSELIJK NIEUWS

ALMELO

Cursusvergaderingen. De op Zondag 14 Januari j.l. door het SAS. gehouden cursusvergadering met Jo Hekkers is goed geslaagd. Alleen het bezoek van eigen leden had groter kunnen zijn. De volgende cursusvergadering is de vervolgvorgadering met Madlener over „het Radensocialisme”. Zoals men weet, moest de spreker wegens de uitgebreidheid der stof de cursus splitsen en krijgen we dus nu een uiteenzetting hoe een groot bedrijf, onder het beheer der werkers gebracht, kan functionneren, zonder dat er van willekeur, despotisme, gezag of parasitisme sprake kan zijn. Deze vergadering wordt gehouden in een der zalen van het Hotel „Royal”, voorheen Grimme en de entree is naar verkiezing. We verwachten nu meer leden dan vorige malen. De dan volgende cursusvergadering is met Ten Vaanholt uit Hengelo, die een boekbespreking zal geven over het bekende toneelstuk van Heyermans „Allerzielen”. Willen onze werkers ook hiervoor reeds propaganda maken? Corr.

AMSTERDAM

Rectificatie. In de advertentie van de Bonte Avond van Steeds Voorwaarts en De Boog zijn enige fouten geslopen. Men wordt verzocht de advertentie deze week nog eens goed te lezen.

ANTWERPEN

8000 werklozen worden onder de wapens geroepen volgens een regeringsbesluit van 8 Januari 1940, terwijl de mogelijkheid wordt onderzocht om 7500 gezinshoofden met 3 kinderen te demobiliseren. Dit is wel erg kras. Nadat deze arbeiders uit het productieproces werden gestoten terwille van de winst der grote vaderlanders, en nadat zij een ondersteuning ontvingen, waarmede zij veroordeeld waren tot een leven van kommer en gebrek, zijn ze nu bovendien veroordeeld tot sterven voor de belangen der bourgeoisie! Voorwaar, het is een prettige boel.

De partijen zijn het met deze schandelijke maatregel eens en de vakbonden, waaraan ze betaalden om hun welvaart te bevorderen, houden hun mond. Hieruit zien wij weer eens te meer het grote gevaar voor de arbeiders, als ook de vakbonden slechts een verlengstuk zijn der staatspartijen. Eens zullen de arbeiders de weg moeten vinden naar de syndicalistische bedrijfsfederaties, omdat hun verlossing slechts door henzelf kan worden bereikt.

Ook afwijkingen van de wet op de arbeidsduur werden door de regering toegestaan, behalve in gevallen waar het bewezen was, dat de mogelijkheid bestond om werklozen aan de arbeid te zetten. Wij, die jarenlang de praktijk dezer zaken kennen, weten dat er nu vrije hand aan de werkgevers wordt verleend en de arbeiders het kind van de rekening worden. En, gezien elk zelfstandig optreden aan de georganiseerden wordt verboden, zal het verzet tegen „afwijkingen” wel uitblijven. En toch zijn de bonden er om de arbeiders te beschermen.

Er zijn rare schutters in het leger, dien het heel moeilijk valt om discipline te verdragen. 't Is bekend, dat de oversten er rekening mede dienen te houden, maar er komen gevallen voor, dat het volgens hen over de streep gaat en dan wordt er ingegrepen. Vrijdag stond Jaak B. voor de heren. In October had hij zich schuldig gemaakt aan afbraak van een cachot, waarin kameraden zaten opgesloten. Eerst had hij aan zijn luitenant gevraagd, de opgesloten vrij te laten en toen de officier weigerde, heeft hij ze zelf maar vrij gemaakt. Dat kostte hem 3 maanden en 182 frank boete.

Het zou interessant zijn om eens te weten, hoeveel soldaten gewoon zonder permissie naar huis gingen, of helemaal niet zijn opgekomen. Al doen de dagbladen nog zo hun best om de arbeiders aan het verstand te brengen dat ze de democratie moeten verdedigen, velen schijnen dit niet best te begrijpen en verkeren in de mening, dat ze de bezittingen der rijken moeten verdedigen en hun eigen armoede bestendigen!

Bij vele arbeiders is er wat aan 't broeien onder hun hersenpan. Zij vragen zich af, waarom zoveel voedsel is vernietigd, terwijl miljoenen mensen hongerden. Zij vragen, waarom oorlog noodzakelijk is, wijl de mensen vrede willen, en zij vragen ook, waarom die organisatie van de directe dood ook niet voor vredesdoeleinden kan worden ingericht, opdat de economische ziekte kan worden bestreden en de voortbrengst en de verdeling van goederen aan de noodzakelijkheid worden aangepast? Er is geld en organisatie voor oorlog, waarom niet voor beschaving en welvaart? Voorwaar, er komen rare gedachten op in de hoofden van soldaten en burgers, en dit kan de regering niet belletten, ofschoon zij reeds enkele bladen heeft verboden. Een dokter, die de zieken meent te mpenen helpen door ze te straffen en te pijnigen, is uit de tijd. De ziekte kan er alleen erger door worden en.....denkelijk zullen de zieken zichzelf gaan helpen.... Wee dan die ouderwetse staatsdokters. Vele tekenen wijzen in die richting.

DEN HAAG

Controle. Ondergetekenden hebben de boeken en bescheiden van de penningmeester van de Exploitatiecommissie, kam. L. M. Schüller, nagezien en in orde bevonden. N. Arendse, P. v. d. Meijden, W. Malle, H. Engelsman.

Ontspanningsavond. Voor deze gezellige avond blijkt veel animo te bestaan. Hoe kan het ook anders! De lage entree stelt alle leden van het SAS. in de gelegenheid een gevarieerd programma bij te wonen. Want daar is voor gezorgd! Zang onder leiding van de dirigent Jos. van Leeuwen, toneel onder leiding van L. M. Schüller, een causerie van kam. Lambo en voorts wordt de Landdagfilm van het NSV. nog gedraaid. En ten slotte het bal voor de dansliefhebbers. 27 Januari dus naar de Fishersstraat 46! Corr.

Vertrouwen.... Waarop? Wij moeten er op voorbereid zijn, dat wij bij herhaling zullen worden overvallen door berichten, zoals die van Zondag 14 Januari j.l. over het niet-verlenen van periodieke verloven.

Wel schrijft de pers dat men in het duister tast naar de motieven, die de nederlandse en belgische regering er toe brachten hun militaire maatregelen te verscherpen. Hoe het ook zij, de oorlogsvulkaan rommelt in geheel Europa.

„Maar wij als Nederlanders moeten vertrouwen stellen in de waakzaamheid en eerlijkheid van onze regering en in de maatregelen welke zij uitsluitend in 's lands belang nodig oordeelt”, zo leutert de Haagse Courant. Ja, ja, de bevolking moet vertrouwen stellen in zijn regeerders en in zijn militaire en economische slavernij! De natie verlangt eenheid van de bevolking voor de oorlogsbelangen van de kapitalistische staat! Want de staat vormt een kaste op zichzelf, die leeft ten koste van de ellende der werkende klasse. En de geachte heren, welke deel uitmaken van zo'n regering, zijn niet verantwoordelijk voor de ellende en de wan toestanden, waaronder de arbeiders leven en werken. Heeft de nederlandse bevolking vertrouwen gehad in de 5-jarige regeerperiode van Colijn? Zo ja, dan is dat vertrouwen beschaamd! Desniettemin, met welk recht konden de werkloze deze ministers ter verantwoording roepen?

Juist doordat het vertrouwen zoek is bij de regering, bevinden wij ons in de maalstroom van oorlogszakernij. Vertrouwen heeft een diepere betekenis. Het karakter hiervan bepaalt de waarde van een volk, welke regering of staat nimmer kunnen garanderen.

Alleen de sociale vernieuwing van mens en maatschappij kan dat vertrouwen herstellen. Maar hiervoor is strijd nodig tegen de oorlogvoerende klasse.

HENGELO

Boekbespreking. Door Ten Vaanholt zal voor de VVSO. het bekende toneelstuk „Kerkelijke en menselijke plichten” worden besproken en voorgedragen. Hetzelfde werk werd ook door Ten Vaanholt voor een andere organisatie voorgedragen en de mensen hadden een genotvolle avond. Wij hopen dat ook onze leden deze avond eens komen luisteren.

Op 18 Februari zal hetzelfde werk door Ten Vaanholt in Almelo worden besproken.

DIENSTWEIGERAARS

Te Veenhuizen Rijkswerkinrichting:

Remmet Hooijberg, 15 mnd., jarig 18 Dec., ontslag 1-2-'40.
John Rooda, 12 mnd., jarig 27 Nov., ontslag 6-4-'40.
P. van Klaveren, 12 mnd., jarig 31 Oct., ontslag 28-8-'40.
Johannes Bakker, 18 mnd., jarig 9 Sept., ontslag 17-10-'40.
Gerrit van Dijk, 18 mnd., jarig 19 Sept., ontslag 13-11-'40.
Klaas Vermaen, 18 mnd., jarig 24 Mei, ontslag 13-11-'40.
M. van Hensbergen, 18 mnd., jarig 28 April, ontslag 22-3-'41.
D. J. de Smit, 18 mnd., jarig 24 Juli, ontslag 1-5-'41.
Cornelis Dekker, 30 mnd., jarig 12 Maart, ontslag 8-10-'41.
Rolf Nijder, 30 mnd., jarig 12 Nov., ontslag 14-10-'41.
Pieter de Vries, 30 mnd., jarig 7 Oct., ontslag 15-10-'41.
Teunis Sibie, 30 mnd., jarig 28 Febr., ontslag 18-10-'41.
Anne de Vos, 30 mnd., jarig 16 Dec., ontslag 21-10-'41.
Jan Meulenkamp, 30 mnd., jarig 8 April, ontslag 22-10-'41.
Jurjen Zuidema, 30 mnd., jarig 1 April, ontslag 23-10-'41.
G. Verhey, 30 mnd., jarig 28 Mei, ontslag 1-3-'42.
Klaas Drent Azn., 30 mnd., jarig 26 Oct., ontslag 22-4-'42.

Voorts zitten gevangen:

Theo Schabbing uit Amsterdam; H. v. B., Den Haag.
Ko Rooduin uit Utrecht; H. v. B., Den Haag.
A. Stammes uit Winkel; Fort Erfrinsen, Den Helder.
Klaas Drent Hzn. uit Valthe; 3e Depot Inf., 1e Batterij, 5e Compagnie te Bergen (N.H.).
R. van der Kamp uit Hengelo; H. v. B., 's-Hertogenbosch.
J. van Maanen; Kamp Waalsdorp te Den Haag.
Gerrit de Voer uit Almelo; Politiebureau Rhenen.
Jan Veninga uit Haarlem; H. v. B., Den Haag.

Het adres voor de dienstweigeraars te Veenhuizen is: Rijkswerkinrichting, Afd. Dienstweigeraars, Veenhuizen 1. De naam óók boven in de brief plaatsen.

Ouders en vrienden worden verzocht alle berichten omtrent adressen van dienstweigeraars enz. onmiddellijk op te geven aan: A. Dienaar, Ruysdaelstraat 17, IJmuiden Oost.

Toont uw medeleven met de dienstweigeraars door hen veel te schrijven. Met ongeduld wordt door hen naar post uitgezien.

Harm. corps Steeds Voorwaarts - Dir. W. Toostwijk en

Toneelgezelschap De Boog - Reg. Joh. Gouwswaard geven voor haar leden, donateurs(trices) en introducee's een

BONTE AVOND

OP ZATERDAG 27 JANUARI 1940 in gebouw „De Brakke Grond, Nes, Amsterdam.

MUZIEK ZANG DANS

Zaal open 7 uur. Aanvang 8 uur precies.

Inlichtingen bij: P. Hamelink, Aert van Nesstr. 71, J. Siersma, Plantage Middenlaan 38.

NATIONALISME EN CULTUUR

DOOR

RUDOLF ROCKER

PRIJS SLECHTS f 3.90

(MET DE VERZENDING IS EEN AANVANG GEMAAKT)